

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Opłata poczt. naliczona ryczałtem. | **ROK XXV**

Niedziela 4 marca 1934 roku.

Nr. 62.

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Pilkuskiego 4. Telefon: Red. 64, Adm. 73.

P.K.O. 302.712 | Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Sledztwo w aferze Stawiskiego

wkroczyło na realne tory.

PARYŻ, 3.3. — O ile sledztwo w aferze Stawiskiego posuwało się od samego początku bardzo wolno, o tyle od trzech dni rozpoczęła się w tej sprawie seria pierwszorzędnych sensacji.

W toku dochodzeń stwierdzono, że nieustannie Stawiski zamierzał swoją dzia-
łalność rozszerzyć także na Niemcy a jako kompanów wybrał sobie osławionych braci Barmatów. Pośrednikami między Stawiskim a Barmatami byli póniejszy atache w ministerstwie finansów Giboud-Ribaut. W Berlinie miał być założony wielki międzynarodowy bank, który miał się stać nową centralą oszustów.

Drugą sensacją jest okrzyk 1200 adników czeków Stawiskiego.

Sprawa grzebiotów książeczek czekowych jest nadal zagadką. Ostat-
nie nie chcą podać nazwiska wła-
dowego posiadacza adników, aby nie
ściągnąć na niego zemsty mafii.

Odcinki czeków znajdowały się
podobno początkowo w posiadaniu
Stawiskiej. Jeden z dzienników twier-
dzi, że przewoził je przed kilku
dniami z Londynu b. sekretarz Sta-
wiskiego, Rotegino i przez zemstę
wreczył władzom. Miał on oświad-
czyć kiedyś: „Jeśli wpadnę, to nie
sam!”

Rzecz charakterystyczna, że z ksa-
żeczek kilka adników zostało wydat-
tych, na kilku innych nazwiska zo-
stały zamazane tuszem. Widocznie o-
statni posiadacz w obawie przed zem-
nią ukrył w ten sposób nazwiska wy-

linnych osobistości, albo też w ten
sposób wywiadywali przyszłym sym-
przajaciolom politycznym, chroniąc
ich przed kompromitacją.

Po odnalezieniu 1200 adników che-
kowych w sferach politycznych powsta-
ło wielkie zamieszanie. Władze
otrzymały informację, iż cały szereg
osób zamierza zbiec z Francji.

Na granicy francusko-hispańskiej
zastraszono kontrolę dokumentów, aby
dług informację bowiem, w tej sro-
nie zamierzają wiekako kompromito-
wani w aferze.

Nowa sensacja będzie sprawa ta-
jemniczego znaleziska klejnotów,
wartości 10 milionów franków, któ-
re Stawiski polecił sobie wydać z
Credit Municipale w Bagnonne na
kilka dni przed ucieczką. O sprawie
tej jakby chwilowo zapomniano wo-

boc sensacji politycznych, jakich do-
starczyła cała afeta. Obecnie policja
ma się zająć wyjaśnieniem sprawy
klejnotów.

Sensacja dla paryżan były wczoraj
rozklejone na ulicach afize czeku
Stawiskiego na 6 milionów franków,
wysławionego na nazwisko radykal-
nego deputowanego Bonnure’a. Na-
pis na afizie twierdził, że pieniądze
te stanowią subwencję Stawiskiego
na wybory dla karlaui lewicy. Kom-
ite wykonawczy partii radykalnej
ogłosił dziś komunikat, w którym
ostro piętnuje autorów afizy, stwier-
dzając, że paria radykalów nie o-
trzymała od deputowanego Bonnure’a
ani jednego franka. Partia przekaza-
ła afizę prokuratorowi, celem wszczę-
cia przeciw jego anonimowym auto-
rom dochodzenia.

Dziś w numerze:

DZIAŁ SZARADOWY	str. — 2
SPORT	str. — 2
PROGRAM RADJOWY	str. — 2
W PARYŻU O STOSUNKACH POL- SKO - NIEMIECKICH	str. — 1
SUKCESOROWIE	str. — 4
O NOWY ROZKŁAD JAZDY	str. — 3
JAK UNIKNĄĆ DRUGIEJ POZY- CZKI	str. — 4

Pół miliona zł. grzywny
ZAPŁACAĆ ZAKŁADY
ZYRARODOWSKIE.

WARSZAWA, 3.3. (Tey.wl.). Zak-
łady żyrdarowskie skazane zostały na
zapłacenie pół miliona grzywny za
niezależenie przewidzianych o-
płat stemplowych.

P. Kościółkowski
OBJAŁ URZĘDOWANIE.

WARSZAWA, 3.3. PAT. — Dziś o godz.
11 odbyło się posiedzenie zarządu mie-
jskiego m. stól. Warszewy pod pre-
sidingiem urzędującego prezydenta Sapo-
telskiego. Na posiedzeniu zarząd miejs-
ki przyjął do wiadomości rozwiązanie
rady miejskiej i zarządu miejskiego. O
godz. 13 przybył do Magistratu wicem-
nister spraw wewnętrznych Kosiak, oraz
ministerstwo wojny przez szefa Mini-
sterów tymczasowy prezydent m. stól.
Warszewy wojewoda białostocki Marjan
Zyndram - Kościółkowski. W sali posie-
dzeń magistratu odbyło się uroczyste
przekazanie władzy przez wiceprez-
denta Sopotelskiego, obejmującego urzędo-
wanie prezydentowi m. stól. Warszewy
p. Zyndram - Kościółkowskiemu, który
powziął następnie zwołanych dyrektorów
zarządu miejskiego przemówienie.

JUZ WKROTCE
w kinie **PALACE**
POLSKA KOMEDIA MUZYCZNA
Pieśniarz Warszawy
W ROLACH TYT.
Bodo, Walter, Biegański

134.8 zł. długów zagranicznych

na każdego mieszkańca Polski.

WARSZAWA, 3.3. (PAT). Na dz-
siejsem posiedzeniu Senatu zakoń-
czono prace nad preliminarzem bud-
żetowym na rok 1934-35. Referował
przez senatora Mohra-Brzezińskiego
budżet emerytur, zaopatrzeń rent i
walcadkich i pensyj nie wywołał dys-
kusji.

Senator Szaraki zdając sprawozda-
nie o budżecie długów państwowych
zwrócił uwagę, że wszystkie długie

państwa polskiego, zarówno wewnę-
trne jak zagraniczne wynoszą 4.448
mili. złotych, t. j. na głowę ludności
134.8 zł.

Spoczątku długie zaciągane przez
Polskę zagranicą były oparte na wa-
runkach bardzo uciążliwych. Obec-
nie kredyty nasz wiodzenie się już po
prawie, czego dowodem są ostatnio
uzyskane na rynku angielskim po-
życzki na dostępnych warunkach.
Dalszym dowodem jest zwyższa kura-
sów naszych pożyczek w kraju i za-
granicą.

Przechodząc następnie do referowa-
nia budżetu Ministerstwa skarbu, se-
nator Szaraki omówił cyfry budżeto-
we, a następnie podkreślił, że obrzy-
mi aparat jego resortu funkcjonuje
zupełnie sprawnie. Dalej senator Wy-
rostek referował fundusz Minister-
stwa skarbu.

Strajk szoferów

PRZERWANY.

PARYŻ, 3.3. — Trwający zgór 5 tygo-
dni strajk szoferów teleksofów został dziś
zakodowany. Szoferzy uzyskali pewne
zniżki w opłacie taksy bezwzględnej, po-
zosta im jeszcze pracy na występie wkro-
dze z projektem uratwy, zognijnacji
świadczenia socjalne dla szoferów.

Traktat handlowy

ANGIELSKO - SOWIECKI.

LONDYN, 3.3. (PAT). Minister
spraw zagranicznych Simon podpisał
dziś w imieniu Wielkiej Brytanii do-
kument ratyfikacyjny traktatu han-
dlowego angielsko-sowieckiego. Wy-
stano dokumentów ratyfikacyjnych
nastąpi w Moskwie w połowie mar-
ca, potem traktat niezwłocznie wej-
dzie w życie.

Matka Dymitrowa

W MOSKWIE.

MOSKWA, 3.3. (PAT). Dziś rano
przybyli do Moskwy matka i siostra
Dymitrowa oraz żona Tanewa. Na
stacji oczekiwali Dymitrow, Popow
i Tanew oraz przedstawiciele lic-
nych organizacji.

Red. Zajączek
ZNOW ARESZTOWANY.

WARSZAWA, 3.3. (Tel.wl.). W
Bieloku znów aresztowano red.
Edwarda Zajączka, znanego działac-
za narodowego. Aresztowany został
przekazany do dyspozycji sądziego
sledczego w Wadowicach.

B. poseł Mastek
NA URLOPIE ZDROWOTNYM.

WARSZAWA, 3.3. (Tel.wl.). B. wię-
zien brzeski poseł Mastek, skazany
na 3 lata więzienia, wskutek choroby
ostał urlopowany z więzienia do
dnia 4 kwietnia rb.

Dr. med.
BOLESŁAW BUDZYŃSKI
choroby skórne i weneryczne
Sosnowiec, Dęblńska 7
m. 7 III piętro | Telefon 6-78.
przyjmuje 4 — 7 popołudniu. 315

Sowieckie samoloty

w Dynaburgu.

RYGA, 3.3. — Wpobiżu Dynaburga
wyładowali wczoraj dwa wojskowe sa-
moloty sowieckie, jeden w odległości 8
km. na północ, drugi o 1 km. na południe
od miasta.

Przed opuszczeniem się na ziemię sa-
moloty krężyły przez pewien czas nad
miastem. Podczas lądowania oba aparaty
uległy uszkodzeniu, czterej oficerowie
lotniczy nie odnieśli ewakuacji.

Aerostawiano ich natychmiast i odesła-
wiono do szeregów policji politycznej.

Oświadczają, oni, że zasklepieni w dro-
dze z Moskwy do Smoleńska, po drodze
bowiem napotkali na ławie mgły, tak,
że wskutek braku paliwa musieli opu-

ścić się na ziemię. Obie samoloty wrzoo-
jone były w karabin maszynowy.

Ważne dla Panów!
Najnowsze modele garniturów wio-
sennych i letnich z najlepszych mate-
riałów bielskich o modnych deseniach
po cenach konkurencyjnych.
Krawiec Męski
H. Grochovina
1919
SOSNOWIEC, Miodziojowska 29. —

Lecznica chorób skórnych
i wenerycznych „POMOC”
czynna od 10—1 i od 4—7
w święta od 11—1.
1416 Sosnowiec,
Stenkiewicza 17a parter
dom Pracown. Przemysł. Handl.
Wizyta zł. 5.—

Komisarz rządowy
W ZAKŁADACH ŻYRARODOWSKICH.

WARSZAWA, 3.3. (Tel. wl.) Wyrok
w sprawie skargi polskich ekscenarzu-
sów Zakładów żyrdarowskich, domaga-
jących się umiędziastwienia wyborów za-
rządu i rezy nadzorczą, oraz umiędzia-
stwie na obwał, zaburzających sprzeczno-
nie i bilans ogłoszony wotem w czwar-
tek.

W najbliższych dniach na wniosek mi-
nistra przemysłu i handlu oraz ministra
skarbni mianowany będzie komisarz rzą-
dowy dla zakładów żyrdarowskich.

Prace stolarskie: L. Marjański.

... et sa femme.

„ZIEMIA ELŻBIETY”

Jedną z najgłośniejszych powieści polskich ostatnich miesięcy jest Poli Gojawiężyńska „Ziemia Elżbiety”.

Zaczęłam gdzieś zdanie, że Gojawiężyńska w „Ziemie Elżbiety” wzięła za główny problem regionalizmu w literaturze. Niebezpieczny jest to komplement dla powieści, w której użyta gwara śląska, budzi uzasadnione wątpliwości u znawców śląskości „Ziem Elżbiety” jest powieścią powściągliwą i gdyby kto chciał ocenić tę powieść wyłącznie z punktu widzenia jej wartości regionalnej, musiałby wyrazić o niej sąd ujemny z krzywdą zresztą dla niewątpliwie dużych wartości literackich i dla niecodziennego talentu wydobywanego przez autorkę ze spraw blahych, codziennych pierwszaktów dramatycznego o wysokim napięciu.

Bohaterką powieści jest Elżbieta Ligęza, córka Agnieszki, waznej, szlacheckiej, znanego „Ziemia Elżbiety” jest powieścią powściągliwą i gdyby kto chciał ocenić tę powieść wyłącznie z punktu widzenia jej wartości regionalnej, musiałby wyrazić o niej sąd ujemny z krzywdą zresztą dla niewątpliwie dużych wartości literackich i dla niecodziennego talentu wydobywanego przez autorkę ze spraw blahych, codziennych pierwszaktów dramatycznego o wysokim napięciu.

Obok dramatu owidowiejskiego Agnieszki i dramatu panińskiego serca Elżbiety rozgrywa się drama osady kopalni, która jest kłopotem z cudownym obrazem i żłodełkiem. Bezrobocie, nuda i zła wola dyrektora kopalni Holtera nękała osadę, ale nieszczęśliwy jej jednak nie narastała, jak zła ekspresja, iżby koniecznie musiało dojść do końcowej przegranej polskiej manifestacji nad granicą niemiecką. To zakończenie, w którym Pieniążek i jego żona, Niemiec, składają przyświeślenie, robi wrażenie (czegoś sztucznie przypięzonego, jeżeli chodzi o ludową powieść, a wywołuje wrażenie przykre, jeżeli znowu patrzymy na powieść Gojawiężyńskiej od strony wartości społecznej).

Czyta się „Ziemię Elżbiety” z dużym zainteresowaniem, bo jedna z zalet tej autorki jest rzadko spotykana umiędzynokowa zainteresowania czytelnika przez nadanie ważności zdarzeniom szarym, codziennym, zwykłym.

Gojawiężyńska w „Ziemie Elżbiety” holduje literaturze faktów. Czytając tę powieść, wiemy niemal napewno, że wszystko, co autorka pisze o świecie i o literaturze, jest prawdziwe, że tak było w rzeczywistości. Domyślamy się, że owa osada kopalniana z kłopotem z cudownym obrazem to chyba Wielkie Piekary i jest nam nieprzyjemnie, że dzięki „Ziemie Elżbiety” dowiadujemy się o sprawach intymnych niewątpliwie szkodliwych z Wielkich Piekarów. Dowiadujemy się, kto i kim, kiedy, gdzie, jak i co z tego wynika. Mimo całego artyzmu Gojawiężyńskiej, mimo całego uznania dla jej talentu, nie możemy się owoić z tem, aby rzeczywistość literacka miała zejść do poziomu plotki.

Wiedomo nam skądinąd, że „Ziemia Elżbiety” wywołała duże poruszenie i oburzenie w Wielkich Piekarach, bo przypuszczać należy, że nie wszystkie informacje o ich mieście, kopalni, które doszły do autorki „Ziem Elżbiety”, były zupełnie prawdziwe, jak nie były prawdziwe wiadomości o naszym Zagłębiu, zebrane

swego czasu przez Kadena-Bandrowskiego do „Czarnych Skrzydeł”.

Z tem wszystkim obie powieści bardziej są cenione przez tych, którzy nie znają bliżej ani Śląska, ani Zagłębia Dąbrowskiego, nie są dla nich doświadczenia literackie ułanentownymi pisarzy.

Nawiasem mówiąc, powieść Goja-

wieżyńskiej jest dla nas i z tego powodu interesująca, że są w niej echa bliskości Zagłębia Dąbrowskiego. Handlarze z Sosnowca i Bedzina przejeżdżają na odpus, do śląskiej osady. Opis tego odpustu i obrona Śląska, mającego opuścić parafę, to najciekawsze rozdziały „Ziem Elżbiety”.

Kogo lubię w „Panu Tadeuszu”? Konkurs dla młodzieży.

Pragnąc godnie uczcić stałą rocznicę „Pana Tadeusza”, redakcja „Kurjera Zachodniego” ogłasza niniejszym konkurs dla młodzieży na pracę literacką p. t. „Kogo lubię w „Panie Tadeuszu”? Chodzi o to, aby jedną z postaci „Pana Tadeusza” scharakteryzować jako typ, najbardziej odpowiadający upodobaniom autora pracy oraz odpowiednio ustyliować i swoją sympatię. Praca winna być napisana treścią, najlepiej na maszynie. Pisać należy tylko na jednej stronie arkusza. Pod pracą nie wolno umieszczać nazwiska, lecz tylko krótkie oznaczenie, jak: „dla mnie”. Wzrostem godłem, nazwisko zaś i szczegółowy adres umieszczyć w osobnej załącznej kopercie, opatrzonej tym samym godłem, co i praca konkursowa.

Ostateczny termin nadsyłania prac konkursowych upływa w sobotę 24 marca br., o godz. 12 w południe. Adres: Redakcja K. Z. Sosnowiec, ul.

Piłsudskiego 4. Na kopercie zaznaczyć: Konkurs dla młodzieży.

Wynik konkursu ogłoszony będzie w numerze wielkanocnym.

Redakcja K. Z. wyznacza 10 nagród w postaci dziesięciu książek. Są to w jednym dużym tomie „Poezje” oraz „Księgi Narodu i Piętnastym Piosenki” Adama Mickiewicza w opracowaniu Tadeusza Piatego, wydanie kompletne ilustrowane, stron 448 in quarto, oprawa płocienna.

Wartościowe te nagrody będą miłą pamiątką dla tych, którzy potrafią wczuć się w piękno „Pana Tadeusza” i najładniej opisać swoje wrażenia.

Zatem do pracy, młodzi przyjaciele!

UWAGA: Prawo stawiania do konkursu ma tylko ta młodzież, której rodzice są prenumeratorami „Kurjera Zachodniego”.

Przemycany „Pan Tadeusz”

Co się kryło w beczkach od wina węgierskiego.

W szeregu wypowiedzi na temat „Pana Tadeusza” w związku ze studium powstania tego arcydzieła na uwagę zasługują feljtony St. Wasylewskiego, zamieszczone w jednym z ostatnich numerów „Gazety Polskiej”. Wasylewski pisze tam o opowie, w której arcyopieśnial romantyzmu znalazł w kraju do rzędu książek, których prześladowanych, zabronionych.

— Bo, kiedy się cenzury — pisze Wasylewski — w Warszawie, Lwowie i Krakowie zwiędziały o walorach utworu, kiedy wzgryśli jak wielkie uposzczenia może czynić e-popea Mickiewicza w społeczeństwie, wprawdzie ogłuszone terrorami Paskiewicza, ale jeszcze nie zupełnie „blagonadziejem” — wydał mi wojnę.

Emigracja paryska chętnie wierzyla na słowo, że „Pan Tadeusz” jest arcydziełem, płakała obficie ze szczęścia, mniej chętnie natomiast czytywała go. Żądać od normalnego człowieka, aby skomunował 12 ksiąg piosenki, rymowanych trzynastozgłoskowcem, jak wprost, w cztery części z książką — to pretensja nieludzka, rudno osiągalna, może w epoce rapodów homeryckich, przy wiecie i na raty, albo za włoskiego renesansu, ale nie w normalnym 19 wieku, siedząc, bez wina i kobieci.

Zato przemysł „Pana Tadeusza” do

kraju mógł liczyć na większe powodzenie. Tam i atmosfera uczuciowej ekstazy i tęsknota za słowem węgierskim pozwalały istotnie rozkoszować się „Panem Tadeuszem” na kłęczkach, we łzach, w ekstatycznej twórczości i żłodełkach innych tak licznych rekwizytów uczuciowości romantycznej.

Najfantastyczniejsze były sposoby przemysłu tej książki (a raczej dwóch ksiąg, bo pierwsze wydanie miało dwa tomy) do kraju. Jeden w beczkach od wina węgierskiego via Budapest do Lwowa (ście wyznaczone najprzebieżniejsze doznania wchodzące dla paniadeuszowskich popijałów, wdręjących w ukryciu przez miesiąc w beczce po łokajach). Drugi sposób przemysłu: win Wiedeń z płóciennymi na koźle akusierkami, w które obowiązkowo wbić się musiał każdy galicyjak. Ale to zdaje się mało niewiednie. Przemysłnicy nie chcieli zawile ryzykować. Wydawca paryski nie zrobił spodziewanego interesu, nakład został niesprzedany, uratował dopiero księgarz stary trzeci wydanie, czyli zdarcie karty tytułowej i włożenie książki do zbiorowego wydania „Dzieł Adama Mickiewicza”. A pomimo to w przeciegi lat kilku „Pan Tadeusz” stał się dość rychło znany — co napewno powiększało — był cenniejszy i poważniejszy niż dziś czytany wśród ogółu.

Paderewski o zubożeniu języka polskiego.

W ostatnim numerze warszawskiej „Muzyki” zamieszczono kilka myśli uwag Paderewskiego. Niektóre dotyczą muzyczności Polaków, a w tym związku rzucił znakomity muzyk puryński uwagę pod adresem radosłowych niejakich „ubojczyeli języka polskiego. Oto one:

„Czy Polska jest muzycznym? Lud, włościanin, górale są bardzo muzyczni. Polska obdarzyła świat kilku najważniejszymi rymami muzyczne i rytymami tanecznymi: polone-

z, mazurek, krakowiaków, oberek. Już to wystarczyłoby, aby u nas genjusz muzyczny Polski. Jedyn jednak chodzi o pytanie, czy nasze klasy średnie i wyższe, czy nasze mieszczaństwo jest muzyczne, będzie miało zaprzeczyć. Uważa się to za szczególnie ważne w naszych czasach. Wystraszcy spojrzeć na naszych filologów, na te wszystkie zmiany jakie wprowadzają do naszego języka. Czy jest coś mniej muzycznego, co bardziej niemuzyczne?” Stwierdza, że

Największa biblioteka

SWIATA.
Jednym z największych wydawnictw na świecie jest Liga Narodów, pod zarządem której wyszło w ciągu lat przeszło 1000 broszur, książek, publikacji. W r. 1934 p. wydawnictwa Ligi obejmowały półtora miliona egzemplarzy, w r. 1932 cyfra ta podwoiła się i sięgnęła okragłych trzech milionów. Koszt tych wydawnictw wyniósł ogółem 15 miliona franków szwajcarskich.

W liczbie tych wydawnictw znajdują się druki periodyczne i publikacje Rady Ligi, samej Ligi, jej komisji i konferencji specjalnych; poza tem stałe wydawnictwa rozmaite powoływały Międzynarodowe biura pracy: dla walki z handlem opium i narkotykami, dla walki z handlem żywym towarem, polityki gospodarczej, higieny, mandatów kolonialnych, współpracy intelektualnej etc. Taką jest działalność Ligi Narodów jako wydawnictwa.

Liga Narodów organizuje poza tem niezależnie od tego wielką międzynarodową bibliotekę. Dla pomieszczenia tego księgozbioru buduje się nowy gmach z funduszu 2 milionów dolarów ofiarowanego przez J. D. Rockefellera. Gmach znajduje się na ukończeniu i będzie oddany do użytku publicznego pod koniec r. 1935. O rozmiarach nowej biblioteki daje pojęcie jej kłhotnia, wynosząca 60.000 metr. kw.

REKAWICZKI	
innowe skóra wełniane	czyści doskonale
"ZNICZ"	
Pianbarian i Piania Sosnowiec Kalitajka	
1445	

Ze świata sztuki.

— Z AKADEMII LITERATURY. W dniu 27 bm. w połacie Potockich na Krakowskim Przedmieściu odbyła się uroczystość dedykowania piosenki przez prezydenta J. Jednorękiego, Wacław Sienkiewicz, który otrzymał wielką węgierską odznakę Honoru. Władysław Baran i J. Siff — komendanci, Karol Irzykowski — krytyk literacki.

Po pierwszej — oficjalnej — części zabawy, na apłia cześć drugą, dotyczącą węgierskich spraw instytucji: młodego pioskarza, Michaiłowi Chomakowiczowi, autorowi słownej książki „Zasadność i unieważnienie piosenki” (wydanie Akademii) (3.000 złotych), jednomyślnie przyznano trzy tygodnie lemu.

— PRZYJAZD BORYSA PIŁNIAKA. Zapowiadany jest przyjazd do Warszawy sławnego pioskarza sowieckiego, Borysa Piłniana. Piłnik przybędzie prawdopodobnie jeszcze w ciągu marca.

— OBCHÓD 100-LECIA „PANA TADEUSZA” W PRADZE. W Klubie Polskim w Pradze odbył się uroczysty wieczór, poświęcony 100-leczu rocznicy „Pana Tadeusza”. Na program wieczoru złożyły się przedstawienie cześci doręczenia Uniwersytetu Karola w Pradze, dr. J. Heidenreicha, przedstawienie polskie prof. dr. Marjany Sztykowskiej, oraz recytacje wierszy z „Pana Tadeusza”, wykonane przez dzieci.

jedwab-
w równej mierze,
tylko
Persil
dobrze pierze!

Miód prawdziwy
leśniczy
szesn 1,80 — 4,50 i 5,00

Grzyby prawdziwe
świeże
8 zł. 50 ct.

Kawę dobrą
herbatę najczystsza
Ryby marynowane
Ryby wędzone
Śledzie smażone
Oliwę tranecką
Olej delikatny
do sałatek
Konjaki, likiery
wino słodowe
polowe

Kozłinkow i Jedrzejewski

Sosnowiec,
3-go Maja 21
CENY ZNIŻONE
CODZIENNIE
ŚWIEŻE MASŁO.

KRONIKA ZAWIERCIA

× OSOBISTE Starosta Konopacki rozpoczął urlop wypoczynkowy. Zastępstwo objął p. Wł. Garoń.

Dziś to jest w niedzielę, 4 III, o godz. 2 m. 30 popołudniu odbędzie się pogrzeb ś. p. Leonarda Sulkowskiego, na które zaprasza kolegów i znajomych Zmarłego Cech Wedliniarski Zawiercia. 1904

× ZE STRONNICTWA NARODOWE
GO. W dniu 2 b.m. odbyła się plenna
sesja komitetu Stronnictwa Narodowe
go sekcji młodych, w której wygłosił
odczyt p. t. "Polityka zagraniczna" p. B.
Bismar. Następnie w związku z akcją pro
pagandową na rzecz Funduszu szkolni
ctwa polskiego zagranicą p. L. Marconi
pomimo braku zebranych o doniosłości
akcji F.S.P.Z., mającej na celu rozwiązanie
duszy polskiej w kraju i zagranicą, prze
szedł do Stronnictwa Narodowego przema
wianie na cele funduszu 10 zł. Ponadto
członkowie znaleźli wezwani do propaga
wania akcji komitetu F. S. P. Z. prze
pamiętali następujące zbiórki ulicznej wśród
swojego otoczenia, które odbędzie się w
dni 4 b.m. oraz do wzięcia udziału w propa
gowaniu odczytów, który odbędzie
się dnia 10 b.m. w Hymenoteum przy ul.
Sofieńskiej, 25.

OK ZE ZWIĄZKU HALLERCZYKÓW. Płociszka Zwi. hallerczyków w Zawierciu, Zawiercie, 2 p. Zygmunt W. Wacowski na własną prośbę, z przyczyn... został wczoraj z... płocisków przeszedł komendanta płocisków hallerczyków w Zawierciu. Jednocześnie przeszedł być zwykłym członkiem płocisków i skrócony został z listy ewidencji. Walne zebranie wybrało na prezesa p. Szczepana Durbita; wiceprezesa i skarbnikiem został p. Wł. Młyniar; reszta zarządu pozostała bez zmiany. Komendę płocisków przejął komenda obywateli.

× ZMIANY W ZARZĄDZIE FABRYKI T. A. Z. W tych dniach nastąpiły zmiany w zarządzie T.A.Z. Mianowicie dotychczasowy dyrektor zarządzający p. Szyntel opuścił swoje stanowisko, a zajmuje je dyr. Wesołowski.

× WYNIKI WYBORÓW DO ZARZĄDÓW GMINNYCH. W gminie Rudnik Wielkie wójtów wybrany został p. Sz. Zemla, podwójcim p. W. Orpych, ławnikami pp.: A. Jarmiec i L. Kulawski; w gminie Negowa: wójtów został p. J. Łamek, podwójcim p. J. Szczepańczyk a ławnikami pp.: A. Gołuchowski i A. Cheladus; w Koziegłówach wójtów wybrano p. A. Polaka, podwójcim p. A. Oleksia i ławnikami pp. M. Musiałka i J. Oleksia.

X CZARTOWSKA ŁAWA. Staremiem tekijski sieniowej Ch. Z. M. P. „Odrodzienie” w Zawierciu i przykawkawem wędzi udziału zapoznionych miłośników sceny zostaje wysławiona w domu dzisiejszym n. podz. 7 wioz. w sali Doma ludowego (T.A.Z.) sztuka „Czartowska Ława”, pod reżyserją p. J. Micińskiego. Dochód z imprezy przeznaczs się na cele kulturalne i oświatowe oraz na Fundusz szkolnicztwa polskiego zagranicą.

otbyło się walne doroczne zebranie stary
ży polskiej obywatelskiej w Mazgłodzin.
Po słowniku sprawozdań i uchwale w zar-
ządowi absolutorium, przystąpiono do
wyboru nowych władz zarządu, w skład
którego weszli pp.: Piotr Pawlik - pre-
zes, Antoni Motylewski - wiceprezes,
Stanisław Nawarzik - sekretarz, Stani-
sław Roś - skarbnik, Teodor Marzec

— naczelnik (wójt gminy), Edward Motylewski — zastępca naczelnika i Szczepan Małczewski — gospodarz.

× **CHOROBY ZAKAŻNE.** Urząd zdrowia w Zawierciu zanotował w ub. tygodniu następujące wypadki zachorowań na choroby zakaźne: 3 płonicy, 15 zgonów na gruźlicę; odkażono mieszkań 5.

ZYCIE GOSPODARCZE

Jak uniknąć drugiej pożyczki?

Prof. Krzyżanowski na łamach „Czasu” wystąpił z dwoma artykułami, krytykującymi politykę walutową i kredyelową rządu. W sposób dyktretny i jaskrawy między wierszami krytykuje prof. Krzyżanowski politykę narodową, pisząc, że emisja tej pożyczki „zwiększyła przeciężenie podatkowe społeczeństwa”. Zdaniem prof. Krzyżanowskiego należy zastanowić się nad sposobami, przy pomocy których należałoby uniknąć emitowania drugiej pożyczki narodowej z końcem 1934 r.

Prof. Krzyżanowski zaleca nato-

miast zwiększenie emisji biletów skarbowych, które można dyskontować w Banku Polskim oraz szerokie stosowanie lombardu papierów promiennych w Banku Polskim, zwłaszcza jeżeli chodzi o pożyczkę narodową. Ta droga deficytu budżetowy będzie pokryty, zaś obieg pieniężny zostanie zwiększony, co prof. Krzyżanowski uważa za zjawisko pożądané.

Natomiast ekonomista krakowski wypowiada się przeciwko inwestycjom, przeprowadzanym przy pomocy kredytu publicznego.

Kronika gospodarcza.

RYNEK **PERFUMERYJ.** Powszechnie perfumeryjne - kosmetyczne zapachowców w styczniu br. obroty o 15-20% mniejsze, co zaowocowało spadkiem w tym okresie. Ze względu na stały wzrost naliczowania artykułami taniej, tylko w niektórych dziedzinach przemysłu daleko się zauważyło pewne odzyskanie. Zostając jako konkurencja pozostających fabryk doprowadziła ceny do tak niskiego poziomu, że pokrywają one koszty produkcji surowców, opłacalność i roboty. Bardzo niskie ceny surowców i półfabrykatów, wiatłowych i surowców importowanych lub wytwarzanych w kraju na podstawie zagranicznych licencji.

PRZEMYSŁ LIGNIA NO-KOŃPOWY. Napływ zamówień na wyroby liteńskie i koŃpowskie utrzymuje się na słownokowo niezłym poziomie. Zamówienia zagraniczne są skromne, jednakowoż oferowane ceny umożliwiają zawarcie transakcji. Uruchożona w roku ubiegłym przez jedn z firm białelskich przedzielnia i Ńkocia lnia w Ałeksandrowie wytworzy juŃ obecnie przedzt 10 sruw i białos, przyczem powożne czstki produkcji przekazywana jest we własnej kłach.

NIE BĘDZIE DEWALUACJI DINARA?
Donoszą z Belgradu, że według oświadczeń
autor oficjalnych komentowane było przez
prasę zagmatvaną ustąpienie całej praw-
dy i całej hucelawin i kłopot banku emre-
vi

nago nie miał absolutnie w związku z zmniejszoną jakobą dewaluacją dinara. Z 24 członków dyrekcji połowa ustąpiła w myśl statutu, połowa zaś z przyczyn politycznych prywatnych. Stęry międzynarodowe podkreślały z naciskiem, że minister finansów dr. Gjongjowiec zaznaczył już wyraźnie w swoim ostatnim exposé, że rząd nie odstąpi w żadnym razie od swojej obecnej polityki walutowej. Dr. Gjongjowiec znowy więc jako bezwzględny zwolennik polityki deflacyjnej i utrzymania waluty na dotychczasowym poziomie. Politykę ministra skarbu popiera w zupełności

FRANK NIE BĘDZIE ZDRAWIAJOWANY.
Na dorocznym bankiecie paryskiego związku „Les Amis de la France Libre” minister finansów Germain-Martin dłużej przemawiał, niż w kółkiem stwierdził, że rząd nie myśli ani o inflacji, ani też o dewaluacji franka. Nie wolno zapominać, że Francja zmniejszała już w roku 1936 wartość swojej waluty o 20 proc. wobec złota. Dalej krok w tym kierunku byłby równoznaczny z obrabianiem ciuclarzy i misły narzucający poważne socjalne i polityczne konsekwencje. Minister Germain-Martin przeżyje, że kołoty utrzymania waluty, które rząd swego czasu podjął, nie miały w skutku obniżenia cen.

KRONIKA O L K U S K A

Walne zebranie PCK w Olkuszach

Pod przewodnictwem p. mejenia Swol-
kiena, odbyło się w dn. 1 b.m. doroczne
walne zebranie alukskiego oddziału
P. C. K. Szczegółowe sprawozdanie z
działalności oddziału odczytał prezes
p. Z. Okrajniowa, prac sekretariatu — p.
J. Wozniakówna, z działalności kół
młodzieży szkolnej — p. C. Drykwa, szko-
lenia drużyn matematycznych — p. dr. Ki-
sielicki, gospodarczo — p. Z. Biedrzycki.

misja rewizyjnej! — p. Józef Kantek. Sprawozdania przyjęto z podziękowaniami i wyrażono zarządowi absolutorjum. Budżet na r. 1884 przyjęto w wysokości zł. 2.825. Do zarządu wstąpił p. Józef Okrajniowa — prezes (ponownie), starosta Głiszczyński, burmistrz Majewski, gen. W. Bachowicz, C. Dykowski, dr. W. Górzec, lek. pow. dr. Kiciński, prof. Bogdan, inspektor wrocławski.

kurowca, K. Radocki, inż. Ferko, Z. Rudzkiowski i A. Pannosol, zaścierpy pp.: dr. M. Wuczna, dyrektorka Zb. egzow. B. Kuzma i Fr. Lataś, do komisji rewizyjnej pp.: St. Lipiec, St. Kuźniała i Józef Kondrat, zastępcy — p. W. Gęgotek, Józef Kondrat, kierownik przebiegów i St. Głuch, członka zarządu, oraz w rzędzie podziękowanie p. Kurzejowej za długiemi pracą w zaścierpie i p. Lataśowi za bezinteresowne prowadzenie ksiąg P. C. K. pp. Okręgowi i Majewski omówiły plan pracy w przyszłym roku. W głosowaniu wylosowano wydział i wydział publiczny z uwzględnieniem przedstawicieli ezordkich warstw społoczeństwa okłukskiego i powiatu. Pożem przemiłował delegat rachowy mst. Marusiński życząc nowym zarządom owocnej pracy. W głosowaniu wylosowano wydział i wydział publiczny, oraz spośród obn, stali na wywokin pozycie zrozumienia i doli ezercownik zacji.

„ORZEŁ“ — Tajemnica ogrodu zoologicznego i Dama Kier.

„ROSA” — Parada rezerwistów.

× WALNE ZEBRANIE „SOKOŁA”. Dzi-
siał o godz. 8 popoł. we własnym lokalu.
odbędzie się doroczne walne zebranie
„Sokoła” w Olszynie.

× **NAPAD I POBICIE.** Onegdaj na po-

wracającego do domu śniadującą miroskę. Przeglązi w towarzystwie sąsiadów, narzadzi w drodze pod Sienniczym miroską. Właściciel Olszyny: Ludwik Kordaszewski. Borówka i trzeci niejawni osobnik, którzy pobili Mirka dość dotkliwie. Mirek zameldował poniedział, że jakoby Kordaszewski miał mu zabrać 6 zł., lecz już się okazało, fakt ten nie miał miejsca.

X ZATWIERDZENIE WOJÓW. P. *elektor* okłowił zatwierdził wybory wojów w Żarnowcu, Ogorzeliźnie, Pilicy, Miniozdu, Kidlowiu, Bolestawie, Skrz. Dziuzcu, Sztosłowcu i Cienowicach. W Cienowicach i Kidlowu wprowadzeni zostali nowi wojowie, w pozostałych gminach wybrano starych wojów. Nie zostali zatwierdzeni powołani na wojów w Janogrodzie (p. Orzechy) i Rabanymie (p. Marzecz), wobec czego w tych gminach odbyła się ponowne wybory. Również naznaczone zostały nowe wybory w gminie Kroczyce wobec nieotrzymania wymaganej ilości głosów przez jednego z kandydatów.

OFIARY.

NA STOW. ŚW. WINCENTEGO A PAU-
LO W SOSNOWCU: W dniu Imienia ś. p.
Kazimierza Jaworskiego wpłacono zł. 24
(dwadzieścia pięć)

CAPATURY

DO GOLENIA

MYDŁO
PENDZLE
BRZYTWY
NOZYKI

najkorzystniej zakupisz w Fa-
brycznym Składzie „ADA” Mo-
drzejska 30 Hale Borsowin

WYBOROWE

Ciastka drożdżowe po 10 gr.

oraz

Ciastka deserowe po 15 gr.

poleca Cukiernia

A. K. PEUCKER

Sosnowiec, Modrzejowska 1.

1287

Na zbliżające się święta

F-ma

„RENOMA“

SOSNOWIEC, MODRZEJOWSKA 20.

POLECA

po cenach niebywale niskich i w wielkim wyborze:

Bieliznę męską, damską i dziecięcą,
pyjamy, pończochy, skarpety, rękawiczki,
kółnierze, krawaty, torebki, swetry, wełnę D.M.C. i t.d.

Codziennie nowości na składzie!

OBSŁUGA SOLIDNA!

1371

CENY STAŁE!

Na zbliżające się święta

F-ma

F.„OSTRY“

SOSNOWIEC, MODRZEJOWSKA 12.

POLECA

po cenach niebywale niskich i w wielkim wyborze:

Wykwintną bieliznę: męską, damską i dziecięcą
pyjamy, pończochy, skarpety, rękawiczki, torebki,
parasolki, swetry, wełnę, bawełnę, D.M.C. oraz
wszelkie dodatki dla krawców i górcziarek.

CENY STAŁE!

1370

OBSŁUGA SOLIDNA!

ZAJĄTWO POLECENIE

— Karolku — powiedział ciociu Kluczek —
tyne macz tu ostrościelci groszy, idź do
cukierni i przynieś dwa ciastka z kremem.
Jedyn bodzie dla mnie, drugie dla ciociu.
Po chwili wraca Karolku, obciążony się.
Odkłada ciociu dwadzieścia groszy i mówi:
— Było tylko jedno ciastko z kremem.

IDJOTA!

Piotr i Paweł nienawidzą się serdecznie.
Pewnego dnia spotykają się na ulicy, na
wąskim trolewarze. Piotr kroczy stanowczo
przed siebie i mówi głosem:
— Nie ustąpiej idjocie.
A na to Paweł:
— Ja oświadczam — i schodzi na jezdnię.

**KINO
Zagłębie**

dawniej
Kino-Teatr
„Udziałowy“

**DZIS
REWELACYJNY
FILM**

potężny przebieg kinematografii światowej w-g gło-
snej powieści B. KELLERMANA.

Nadprogram: Rewolucja w Wiedniu

Wkrótce film wytwórni sowieckiej „MAŁYGIN“

ANONSI „PIONIERZY TEXASU“

„TUNEL“**KINO
EDEN**

Sosnowiec,
Dęblińska 4
tel. 10-95.

DZIS I DNIE NASTĘPNE!

Dla młodzieży dozwolone.

Dwie ulubione gwiazdy **Ramon Novarro** i **Helena Hayes**
stwarzają świetne kreacje w pięknym egzotycznym filmie p. t.

„ŻÓŁTY KSIĄŻE“

Nadprogram AKTUALNY TYGODNIK FOXA.

Początek seansów o 4 pp. w niedzielę o 2 pp.

**KINO
Palace**

w Sosnowcu ul.
Warszawska 2.

Pierwszy wielki reprezentacyjny film węgierski**„RAKOCZY MARSZ“**

REZ. GUSTAW FROHLICH
Bajeczne pieśni i tańce węgierskie.
Cudowne romanse cygańskie.

Następny program bomba sezonu! Polska komedia muzyczna
„PIESNIARZ WARSZAWY“ z E. BODO, WALTEREM
i SIELANIKIM.

**KINO
ARS**

w Dąbrowie
Górnicej

Od środy 28 lutego do niedzieli 4 marca 1934 r.

Najwspanialszy film obecnego sezonu p. t.

„ROZKOSZNE KŁOPOTY“

w rolach gł. Baby le Roy, Maurice Chevalier i Helena Fweilstress

Nadprogram: DODATKI DŹWIĘKOWE

Następny program Flodora Szalapina jako
„DON KICHOT“.

HALLO!**Stan. Jankowski**

SOSNOWIEC, UL. PIŁSUDSKIEGO 16

połącza wyborowe według Tuchow-
skie oraz Żywiołki i Janickie,
miód krowczy, ser oryginalny
szwajcarski, konserwy i mary-
naty i-my „Pudliszki“ co-
dzienne świeży nabiał i ar-
tykuły spożywcze — 956

PO CENACH KRZYŻYSOWYCH.

BAKALIE CUKRY, CZOKOLADY

NAJLEPSZYCH FIRM KRAJOwych

Choroby dziąsła

chwytanie zębów leczą specjalista

Dr. ANDERMAN

KATOWICE, Ambrzeja. 25. Tel. 52-509.

Zawładamiam Śm. Panie i Panów, że
moją pracownią okrył damsko-męskich
ZOSTAŁA PRZENIESIONA

z ul. Robotniczej, na ul. Orł. 3.

(Obok kł. Focha).

Z poważaniem
JAN WRÓBLEWSKI.

1690

PROSEK
Z „KOGUTKIEM“
HISTERNO-TERVIZM
USUWA NAJOPAKOWSZE

BÓL GŁOWY

MIGRENE NEURALGIE

BÓLE ZĘBÓW

GRYPE, PRZECIEŻNIENIA

BÓLE ARTRETYCZNE

STAWOWE KOSTNE, I.T.P.

PROSZKI TE WYRABIAMY W POSTACI

TABLETEK.

ZADAJĄCE ORYGINALNYM PROSZKÓW

Z „KOGUTKIEM“

858

TEGO JESZCZE NIE BYŁO — Z POWODU

KRYZYSU DODAJEMY KAŻDEMU DARMO

etrasak brown. Dr. U. P.

2544, 50 paboli kto somnii

u nas listownie zegarek

szwajcarski niklow. syd.

„Anker“ z wlozonym okiem

zlecinia gwarantuje za zł.

6,95, teny gal. zł. 9, 12,

15, kity z trzema kopertami Ank. na kam.

zł. 12, 14, 16, 18 i 25, extra paski: na kampe-

nuch zł. 14, 16 na ręk. damski biał. miki

zł. 9,95, 12, 16 i 20. Dzwikli złoc. zł. 1, 3, 5.

Budzik stolowy zł. 9, 15, 15. W razie niepo-

dobną o zastawianiu gwarancji. Towar opła-

ca się na pocztę. Adresować: Fabr. zeg. E.

Jakubski, Warszawa, Leszno 60—K. Z. 1479

**Koniecznik
z tym
znakiem!**

EMAK FABRYCZNY
POCZTA WARSZAWA

KOWALSKINA

USUWA NAJOPAKOWSZE

BÓLE GŁOWY

FABRYCZNE CUKRY—FARMACJUTYKOWA

KARWOWSKICH, WARSZAWA

PIERWSZORZĘDNY NAWOZ

„SRUT RYCYNOWY“

zawierający azot, fosfor i potas

sprzedaje bardzo tanio:

KŁASKA OLEJARNIA „KOŁONTAY“

Sp. z o. o.

Katowice - Brynów

ul. BRYNOWSKA 4. 1467

ZAKŁAD POGRZEBOWY**ST. JASIŃSKI**

SOSNOWIEC-POGON, ORLA 30

(dla mieszkańcy planują)

Wspiera na składnie wielki wybór tru-
mion metalowych, dębowych, rezbo-
wanych i sonowych. Katanawy, Dekoracje.
Przebieg. Urządza pogrzeby od najpro-
stszych do najwspanialszych po
cnoch h. przystępnych.

Wiece metalowe. Wiece metalowe.

1478

